

FCJK

FAKULTET ZA CRNOGORSKI
JEZIK I KNJIŽEVNOST

FAKULTET ZA CRNOGORSKI JEZIK
I KNJIŽEVNOST
FCJK Broj 749
Cetinje, 15.11. 2018 god.

PRAVILNIK O ZAŠTITI I ZDRAVLJU NA RADU

Cetinje, novembar 2018. god.

Na osnovu člana 16 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu („Sl. list CG“, br. 34/14 od 8. 8. 2014, izmjene i dopune 044/18 od 6. 7. 2018) i člana 8 Statuta Fakulteta za crnogorski jezik i književnost, Upravni odbor Fakulteta za crnogorski jezik i književnost, na šednici održanoj dana 15. XI 2018. godine, donio je

PRAVILNIK O ZAŠTITI I ZDRAVLJU NA RADU

1. OPŠTE ODREDBE

Član 1

U cilju zaštite života i zdravlja zapošljenih od povreda na radu, kao i zaštite od profesionalnih oboljenja i invalidnosti, na Fakultetu se sprovodi zaštita i zdravlje na radu u skladu s primjenom savremenih tehničko-tehnoloških, organizacionih, zdravstvenih, socijalnih, ergonomskih i drugih mjera i sredstava zaštite na radu, u skladu sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu, međunarodnim konvencijama, Opštim kolektivnim ugovorom, opštim aktima i ovim Pravilnikom.

Član 2

Zaštita i zdravlje na radu je djelatnost od javnog interesa, sastavni je dio organizacije rada i radnog procesa i obuhvata mjere i sredstva koja su neophodna za stvaranje bezbjednih uslova rada zapošljenih.

Član 3

Ovim Pravilnikom utvrđuju se:

- sprovođenje mjera zaštite i zdravlja na radu;
- procjena rizika;
- zdravstveni pregled zapošljenih;
- osposobljavanje zapošljenih;
- radna mjesta s posebnim uslovima rada;
- informisanje zapošljenih;
- saradnja sa zapošljenima i predstavnikom zapošljenih;
- položaj zapošljenih, odnosno predstavnika zapošljenih;
- sredstva za rad;
- prva pomoć;
- ozbiljna, neposredna i neizbježna opasnost;
- kolektivno osiguranje;
- oslobađanje od odgovornosti;
- prava i obaveze zapošljenih;
- pravo na odbijanje rada;
- pravo na napuštanje radnog mjesta;
- obaveze zapošljenih;
- odgovornost zapošljenih;
- zabrana upotrebe sredstava zavisnosti;
- obavljanje stručnih poslova zaštite i zdravlja na radu;
- obaveze stručnog lica;
- prelazne i završne odredbe;
- normativ sredstava i opreme lične zaštite.

Član 4

Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se na zapošljene koji rade na Fakultetu za crnogorski jezik i književnost. Zapošljeni u smislu ovog člana je lice koje je zasnovalo radni odnos, odnosno zaključilo ugovor o radu sa poslodavcem. Odredbe ovog zakona se primjenjuju na sva lica koja su po bilo kom pravnom osnovu prisutna u radnom procesu kod poslodavca.

2. PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI

Član 5

Sekretar je odgovoran je za sprovođenje zaštite i zdravlja na radu saglasno Zakonu o zaštiti i zdravlju na radu, Opštem kolektivnom ugovoru i odredbama ovog Pravilnika.

2.1. SPROVOĐENJE MJERA ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU

Član 6

Poslodavac je dužan da sprovede mjere zaštite i zdravlja na radu poštujući sljedeća načela:

- izbjegavanje rizika;
- procjenjivanje rizika;
- eliminisanje rizika na izvoru;
- prilagođavanje rada i radnih mjesta zapošljenom;
- prilagođavanje tehničkom napretku;
- zamjena opasnih bezopasnim ili manje opasnim okolnostima;
- razvoj sveobuhvatne politike zaštite i zdravlja na radu, koja uključuje tehnologiju, organizaciju rada, radne uslove, međuljudske odnose i faktore radne sredine;
- davanje prednosti kolektivnim mjerama zaštite u odnosu na individualne mjere zaštite;
- davanje odgovarajućih uputstava i obavještenja zapošljenim.

Član 7

Sekretar je dužan da:

- Zapošljene upozna sa opštim, preventivnim, posebnim i drugim mjerama ZiZNR, načinom njihovog sprovođenja i primjene na uslove rada;
- Uputi dekana da zapošljenom povjerala zadatke koji neće imati štetne posljedice na njegovo zdravstveno stanje i bezbjednost;
- U zonama đe postoji opasnost od povređivanja mogu da rade samo zapošljeni kojima su data odgovarajuća uputstva;
- Uputi dekana da zapošljenog pri raspoređivanju na mjesto rada (izdavanje radnog naloga) upozna s opasnostima, štetnostima i mjerama zaštite i zdravlja na radu;
- Sredstva rada, odnosno sredstva i opremu lične zaštite isključi iz upotrebe ako su neispravna i ako zbog nastalih promjena ugrožavaju život ili zdravlje zapošljenih;
- Sredstva rada, odnosno sredstva i opremu lične zaštite koriste prema njihovoj namjeni i da upotrebljavaju samo zapošljeni kojima su povjereni;
- Za vrijeme rada zapošljeni ne uživaju alkohol ili druga sredstva zavisnosti, te da uputi dekana da zapošljenog koji je pod uticajem – dejstvom alkohola ili drugih sredstava zavisnosti udalji s rada;
- Vidno označi neispravnost sredstva za rad, uređaja i alata i preduzme mjere da se neispravnost otkloni;

- Mjesto dešavanja povrede na radu (teška povreda, kolektivna nesreća, pojava koja bi mogla da ugrozi život i zdravlje zapošljenih) ostane nepromijenjeno da bi se sačuvali dokazi i tragovi povređivanja do izlaska ovlašćenih organa radi vršenja uviđaja;
- Dužan je i da zabrani rad zapošljenom koji se ne pridržava propisanih mjera zaštite na radu, koji ne koristi sredstva lične zaštite ili odbije da postupi po njegovom uputstvu za bezbjedan rad, i preduzima druge propisane mjere ZNR.

2.2. PROCJENA RIZIKA

Član 8

Poslodavac, odnosno dekan je dužan da donese akt o procjeni rizika za sva radna mjesta, utvrdi način i mjere za otklanjanje rizika i obezbijedi njihovo sprovođenje.

Dekan je dužan da izmijeni akt o procjeni rizika u slučaju:

- pojave svake nove opasnosti i promjene nivoa rizika u procesu rada;
- kada postojeće mjere zaštite nijesu dovoljne, odnosno nijesu odgovarajuće;
- adaptacije, rekonstrukcije, havarije, generalnog remonta;
- teške, kolektivne i smrtno povrede na radu;
- kada je procjena rizika zasnovana na podacima koji ne odgovaraju stvarnom stanju;
- promjene djelatnosti.

Član 9

Radna mjesta s povećanim rizikom određuju se na osnovu utvrđenih kriterijuma ovlašćene organizacije za poslove zaštite i zdravlja na radu uz prethodno utvrđenu priznatu metodu za procjenu rizika odnosno utvrđivanje radnih mjesta s povećanim rizikom.

Poslodavac će saglasno članu 17 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu („Sl. list CG“, br. 34/14) u propisanom roku donijeti akt o procjeni rizika. Ovim aktom će biti definisana radna mjesta sa povećanim rizikom.

Član 10

Sekretar je dužan da zapošljene na transparentan način upozna s aktom o procjeni rizika.

2.3. ZDRAVSTVENI PREGLEDI ZAPOŠLJENIH

Član 11

Prije zapošljenja i raspoređivanja na radno mjesto zapošljeni je obavezan da obavi zdravstveni (prethodni) pregled radi utvrđivanja opšte zdravstvene sposobnosti. Zapošljeni je dužan da se podvrgne zdravstvenom pregledu i u slučaju kada odsustvuje sa posla duže od godinu dana.

Zapošljeni je dužan da se podvrgne sanitarnom pregledu i u slučaju kada odsustvuje sa posla duže od godinu dana u roku od 30 dana od dana prestanka prijevremene spriječenosti za rad. Poslodavac je dužan da zapošljenog koji obavlja poslove koji su na radnom mjestu sa posebnim uslovima rada, odnosno sa povećanim rizikom i u slučaju ponovnog angažovanja zapošljenog koji je odsustvovao sa rada na tom radnom mjestu duže od godinu dana uputi na zdravstveni pregled.

Ako se u postupku zdravstvenog pregleda utvrdi da zapošljeni ne ispunjava posebne zdravstvene uslove za obavljanje poslova na radnom mjestu sa posebnim uslovima rada, odnosno sa povećanim rizikom, poslodavac je dužan da ga rasporedi na drugo radno mjesto koje odgovara njegovim zdravstvenim

sposobnostima, u skladu sa aktom o sistematizaciji.

Ukoliko se zapošljeni ne može rasporediti, u smislu stava ovog člana, poslodavac je dužan da mu obezbijedi druga prava u skladu sa Zakonom.

2.4. OSPOSOBLJAVANJA I PROVJERA OSPOSOBLJENOSTI ZAPOŠLJENIH ZA BEZBJEDAN RAD

Član 12

Poslodavac je dužan da obezbijedi da svaki zapošljeni bude teorijski i praktično osposobljen za bezbjedan rad na svom radnom mjestu.

Osposobljavanje zapošljenih za bezbjedan rad vrši se kod: zasnivanja radnog odnosa, rasporeda na druge poslove/radno mjesto, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih ili zamjene sredstava za rad, promjene procesa rada i ponovnog raspoređivanja na rad poslije odsustvovanja sa posla koje je trajalo duže od godinu dana.

Član 13

Osposobljavanje zapošljenih za bezbjedan rad i provjera znanja vrši se na osnovu programa za teorijsko i praktično osposobljavanje zapošljenih, koji je poslodavac dužan da prethodno donese a vrši ga ovlašćeno pravno lice.

Član 14

Osposobljavanje zapošljenih za bezbjedan rad sastoji se od teorijskog i praktičnog dijela. Teorijski dio osposobljavanja zapošljenih organizuje poslodavac, a izvodi ga ovlašćeno pravno lice na osnovu skripti, brošura i testova. Praktični dio osposobljavanja obavlja se pojedinačno ili grupno a izvodi ga stručno lice.

Član 15

Po završetku teorijskog i praktičnog osposobljavanja zapošljenog po ovom programu, vrši se provjera stečenog znanja za siguran i bezbjedan rad na radnom mjestu na koje je raspoređen.

Član 16

Provjera osposobljenosti zapošljenih za bezbjedan rad vrši se putem testa, postavljanjem odgovarajućih pitanja na koja zapošljeni treba da odgovori i pokaže potrebno znanje.

Član 17

Zapošljeni je dužan da odgovori pozitivno na 80% pitanja u testu da bi zadovoljio.

Član 18

O izvršenom osposobljavanju zapošljenih sekretar vodi posebnu evidenciju za svakog zapošljenog sa svim potrebnim podacima, uz potpis lica ovlašćene organizacije.

Član 19

Ovlašćena organizacija koja je izvršila osposobljavanje, nakon izvršene provjere znanja iz teorijskog i praktičnog dijela izdaje Uvjerenje i Zapisnik o osposobljenosti za siguran i bezbjedan rad sa potpisom članova komisije.

Član 20

Ako se prilikom provjere osposobljenosti za siguran i bezbjedan rad zapošljenog utvrdi da nije dovoljno osposobljen, ne može mu se dozvoliti da otpočne samostalan rad na radnom mjestu na koje je zapošljeni raspoređen. Postupak provjere osposobljenosti zapošljenog za bezbjedan rad se ponavlja u roku od 30 dana. Ako se i u ponovljenom postupku provjere znanja ne utvrdi da je zapošljeni osposobljen za bezbjedan rad na određenom radnom mjestu, a ocijeni se da nastavljanje osposobljavanja ne bi dalo odgovarajuće rezultate, zapošljeni ne bi mogao raditi na planiranom radnom mjestu, već ga treba rasporediti na radno mjesto koje odgovara njegovom znanju i sposobnostima.

Član 21

Osposobljavanje zapošljenih za bezbjedan rad se vrši po programu osposobljavanja u toku radnog vremena.

Član 22

Sve troškove za osposobljavanje zapošljenih snosi poslodavac.

2.5. RADNA MJESTA S POSEBNIM USLOVIMA RADA

Član 23

Radna mjesta sa posebnim uslovima rada su radna mjesta na koja mogu biti raspoređeni zapošljeni koji ispunjavaju pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa i posebne uslove u pogledu:

- pola,
- godina života,
- školske spreme,
- stručne osposobljenosti,
- zdravstvenog stanja i
- psihičkih sposobnosti.

Poslodavac ne može rasporediti zapošljenog da radi na radnom mjestu s posebnim uslovima rada ukoliko prethodno nije utvrdio da zapošljeni ispunjava propisane posebne uslove.

2.6. INFORMISANJE ZAPOŠLJENIH I NJIHOVO UČEŠĆE U PITANJIMA KOJA SE ODOSE NA ZAŠTITU I ZDRAVLJE NA RADU

Član 24

Sekretar je dužan da zapošljene ili predstavnika zapošljenih informiše pisanim putem u vezi sa:

- rizicima po zaštitu i zdravlje na radu, mjerama zaštite i aktivnostima u odnosu na svaku vrstu radnog mjesta ili posla;
- načinom organizovanja i pružanja prve pomoći, zaštite od požara, postupku evakuacije zaposlenih pri pojavi ozbiljnih i neposrednih opasnosti i o licima koja su zadužena za sprovođenje ovih mjera.

Sekretar je dužan da predstavnika zapošljenih informiše o pravima i obavezama koje se odnose na zaštitu i zdravlje na radu i na taj način mu omogući pristup:

- procjeni rizika i mjerama zaštite;
- odlukama o mjerama zaštite i zdravlja na radu koje se moraju preduzeti, kao i ako je potrebno o sredstvima i opremi lične zaštite na radu koja se koriste;
- evidencijama i izvještajima o povredama na radu koje su za posljedicu imale odsustvo zapošljenog sa

rada duže od tri radna dana;

- izvještajima o povredama na radu svojih zapošljenih;
- podacima nastalim iz mjera i radnji inspeksijskih i drugih organa nadležnih za zaštitu i zdravlje na radu.

2.7. SARADNJA SA ZAPOŠLJENIM, PREDSTAVNIKOM ZAPOŠLJENIH I SINDIKATOM

Član 25

Dužni su da sarađuju poslodavac, zapošljeni, predstavnik zapošljenih i sindikat u postupku utvrđivanja njihovih prava, obaveza i odgovornosti koja se odnose na zaštitu i zdravlje na radu, a naročito u vezi sa:

- svakom mjerom koja može značajno uticati na zaštitu zdravlja na radu;
- postavljanjem stručnog lica za zaštitu i zdravlje na radu, određivanjem lica za sprovođenje prve pomoći, zaštite od požara i evakuacije zapošljenih;
- podacima o procjeni rizika i mjerama zaštite;
- odlukama o mjerama zaštite koje se moraju preduzeti;
- evidencijama i izvještajima o povredama na radu;
- izvještajima o povredama na radu svojih zapošljenih;
- mjerama i radnjama inspeksijskih i drugih organa nadležnih za zaštitu i zdravlje na radu;
- angažovanjem pravnog lica ili preduzetnika za poslove zaštite i zdravlja na radu;
- planiranjem i organizovanjem osposobljavanja i provjere osposobljenosti iz zaštite i zdravlja na radu.

2.8. POLOŽAJ ZAPOŠLJENIH, ODNOSNO PREDSTAVNIKA ZAPOŠLJENIH

Član 26

Zapošljeni, odnosno predstavnici zapošljenih ne smiju da budu dovedeni u nepovoljni položaj zbog obavljanja poslova po članu 24 Zakona zaštite i zdravlja na radu.

Poslodavac je dužan da predstavniku zapošljenih omogući odgovarajuće odsustvo za rad, uz naknadu zarade kao da je na radu i da pruži sva potrebna sredstva za obavljanje poslova u vezi sa zaštitom i zdravljem na radu.

2.9. PREGLED I ISPITIVANJE SREDSTAVA ZA RAD I USLOVA RADNE SREDINE

Član 27

Domar je obavezan da organizuje i sprovodi pregled i ispitivanje uslova radne sredine, elektro i gromobranske instalacije i sredstava za rad i da organizuje njihovo održavanje i ispravnost i da o tome vodi posebnu evidenciju. Po potrebi dužan je da o istome obavijestiti sekretara.

Član 28

Električne i gromobranske instalacije kao i sredstva za rad (prenosni alat) pregledaju se i ispituju na način i u rokovima utvrđenim tehničkim propisima i standardima nakon:

- puštanja u rad;
- rekonstrukcije i adaptacije;
- roka od 36 mjeseci od prethodnog pregleda i ispitivanja.

Član 29

Periodičnim ispitivanjima radne sredine podvrgavaju se, u skladu sa propisima iz zaštite na radu,

standardima i drugim propisima, radne prostorije i radni prostori u kojima se zbog tehničko-tehnoloških i drugih radnih procesa javljaju ili stvaraju:

- fizičke štetnosti,
- hemijske štetnosti,
- štetna zračenja i
- nepovoljni mikroklimatski uslovi.

Ispitivanje fizičkih štetnosti (buka, vibracije, osvjetljenost i prašina) vrši se u roku od godinu dana od:

- puštanja u rad,
- izmjene tehnološkog procesa,
- rekonstrukcije investicionog objekta,
- zamjene tehnoloških kapaciteta koji izazivaju navedene štetnosti i
- **u roku od pet godina od prethodnog ispitivanja.**

Ispitivanje mikroklimе vrši se posebno u ljetnjem i posebno u zimskom periodu u uslovima kada rade svi tehnološki kapaciteti i uređaji za zagrijavanje, klimatizaciju i ventilaciju.

Ispitivanje mikroklimе vrši se u roku od godinu dana od:

- puštanja u rad,
- izmjene tehnološkog postupka,
- rekonstrukcije investicionog objekta,
- izmjena sistema za zagrijavanje, ventilaciju i klimatizaciju ili izmjene tehnološkog procesa i
- **u roku od šest godina od prethodnog ispitivanja.**

2.9.1. EVIDENCIJA PERIODIČNIH PREGLEDA I ISPITIVANJA

Član 30

O izvršenim pregledima i ispitivanjima elektro i gromobranske instalacije, radne sredine, opreme za rad, sredstava za rad i sredstava i opreme lične zaštite na radu, sekretar vodi posebnu evidenciju.

Član 31

Svaka izvršena intervencija, popravke, zamjena djelova i sl. koje su izvršene na sredstvima za rad moraju se unijeti u posebnu knjigu evidencija namijenjenu za te potrebe.

2.9.2. ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU SREDSTAVA ZA RAD

Član 32

Održavanje u ispravnom stanju električnih i gromobranskih instalacija, sredstava i opreme za rad, vrše samo stručno osposobljena lica, odnosno lica odgovarajuće struke, u skladu sa tehničkim propisima, upustvima proizvođača i projektanta odnosno, izvođača instalacija.

2.10. PRUŽANJE PRVE POMOĆI I EVAKUACIJA ZAPOŠLJENIH

Član 33

U slučaju povrede na radu zapošljenom se mora ukazati prva pomoć koja se ne smije odlagati. Prvu pomoć povrijeđenom pružaju zapošljeni koji se zateknu u neposrednoj blizini mjesta događaja ili zapošljeni koji su osposobljeni za pružanje prve pomoći.

Ako se radi o teškoj povredi zapošljenog, obavještava se najbliža zdravstvena ustanova Hitne medicinske pomoći. Poslodavac je dužan da odredi lice za pružanja prve pomoći.

Član 34

Fakultet je obavezan da na svim objektima obezbijedi sve potrebne mjere zaštite od požara i evakuaciju zapošljenih u skladu sa opštim propisima i Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu i zaštiti i spašavanju radi smanjenja mogućnosti od izbijanja požara.

Vatrogasni aparati i ostala sredstva zaštite od požara moraju biti u ispravnom stanju. Kontrola i ispitivanje aparata za gašenje požara vrši se u predviđenim zakonskim rokovima. Lako isparljiva i zapaljiva sredstva moraju se čuvati odvojeno u posebnim prostorijama, ali se ne smiju skladištiti u podrumima i potkrovljima, ispod stepeništa i sl.

2.11. OZBILJNA NEPOSREDNA I NEIZBJEŽNA OPASNOST

Član 35

Poslodavac je dužan:

- da obavijesti sve zapošljene koji su ili bi mogli biti izloženi ozbiljnoj ili neposrednoj opasnosti o vrsti rizika i o mjerama zaštite;
- da prilikom ozbiljne neposredne i neizbježne opasnosti, mjerama i uputstvima, zapošljenim omogući zaustavljanje rada i upućivanja na bezbjedno mjesto;
- da ne zahtijeva od zapošljenih da nastave rad u situaciji u kojoj postoji ozbiljna i neposredna opasnost, osim u slučajevima spašavanja ljudskih života.

2.12. KOLEKTIVNO OSIGURANJE

Član 36

Poslodavac je dužan da zapošljene obavezno osigura od povreda na radu, profesionalnih oboljenja i bolesti u vezi sa radom. Uslovi i postupci osiguranja utvrđuju se posebnim zakonom.

2.13. OSLOBAĐANJE OD ODGOVORNOSTI

Član 37

Poslodavac se oslobađa od odgovornosti u slučaju da je došlo do neobičnih i nepredvidivih okolnosti koje su van kontrole poslodavca ili posebnih događaja čije posljedice nije bilo moguće izbjeći uprkos sprovedenim mjerama zaštite.

3. PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI ZAPOŠLJENIH

Član 38

Zapošljeni je obavezan da u skladu sa osposobljenošću i uputstvima koja je dobio od poslodavca:

- za vrijeme rada primjenjuje propisane mjere zaštite, vodi računa o svojoj i zaštiti i zdravlju na radu drugih zapošljenih;
- u skladu sa svojim saznanjima, odmah obavijesti poslodavca, pisano ili usmeno, ili preko predstavnika zapošljenih o nepravilnostima, nedostacima, štetnostima, opasnostima i drugim pojavama koje bi na

radnom mjestu mogle da ugroze njegovu ili zaštitu i zdravlje drugih zapošljenih;
– saraduje sa poslodavcem i stručnim licem dok poslodavac ne obezbijedi bezbjedne uslove rada.

Član 39

Zapošljeni ima pravo i obavezu da:

- se prije početka rada upozna sa mjerama zaštite na poslovima radnog mjesta na koje je raspoređen;
- poslodavcu daje prijedloge, primjedbe i obavještenja o pitanjima zaštite i zdravlja na radu;
- obavi zdravstveni pregled koji odgovara riziku za zaštitu i zdravlje na radu.

Zapošljeni ima pravo da odbije da radi, ako:

- prethodno nije upoznat sa svim opasnostima ili štetnostima, odnosno rizicima na radu ili ako mu poslodavac nije obezbijedio propisani zdravstveni pregled;
- prijeti neposredna opasnost po život i zdravlje zbog toga što nijesu sprovedene propisane mjere zaštite, sve dok se te mjere ne obezbijede;
- na sredstvu za rad nijesu obezbijedene propisane mjere zaštite i time mu je neposredno ugrožen život i zdravlje.

Kada zapošljeni odbije da radi dužan je da se pisano obrati poslodavcu radi preduzimanja mjera koje po mišljenju zapošljenog nijesu sprovedene.

Kada zapošljeni odbije da radi, a poslodavac smatra da zahtjev zapošljenog nije opravdan, dekan je dužan da odmah obavijesti inspekciju rada.

Član 40

U slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti po život i zdravlje, zapošljeni može da preduzme odgovarajuće mjere u skladu sa svojim znanjima i tehničkim sredstvima koja su mu na raspolaganju, a u slučaju neizbježne opasnosti ima pravo da napusti radno mjesto, radni proces, odnosno radnu sredinu.

3.1. ODGOVORNOST ZAPOŠLJENIH

Član 41

Zapošljeni je odgovoran disciplinski i materijalno u slučaju nepridržavanja propisanih mjera zaštite i zdravlja na radu i neizvršavanja obaveza utvrđenih zakonom i aktima poslodavca.

Član 42

Ukoliko se zapošljeni ne pridržava propisanih mjera zaštite i zdravlja na radu čini lakšu ili težu povredu radne obaveze. Za nepridržavanje propisanih mjera zaštite i zdravlja na radu i neizvršavanja svojih obaveza iz zaštite i zdravlja na radu zapošljenom se može izreći novčana kazna (lakša povreda radne obaveze) i mjera prestanka radnog odnosa, odnosno raskid ugovora o radu (teža povreda radne obaveze).

3.2. PREDSTAVNIK ZAPOŠLJENIH ZA ZAŠTITU I ZDRAVLJE NA RADU

Član 43

Zapošljeni imaju pravo da izaberu predstavnika zapošljenih za zaštitu i zdravlje na radu. Poslodavac, zapošljeni, predstavnik zapošljenih i sindikat dužni su da saraduju u postupku utvrđivanja njihovih prava, obaveza i odgovornosti koja se odnose na zaštitu i zdravlje na radu u skladu sa zakonom o zaštiti i zdravlju na radu Opštim kolektivnim ugovorom i ovim Pravilnikom.

Poslodavac je dužan da predstavniku zapošljenih obezbijedi odgovarajuće oblike osposobljavanja koja se sprovode u toku radnog vremena kod ili izvan poslodavca.

3.3. PROVJERA ZAPOŠLJENIH POD UTICAJEM ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA

ZAVISNOSTI

Član 44

Provjera da li je zapošljeni pod uticajem alkohola, odnosno drugih sredstava zavisnosti vrši se u sljedećim slučajevima:

1. Ako je zapošljeni u očigledno pijanom stanju ili ako postoji osnovana sumnja da je pod uticajem alkohola;
2. Ekscesno ponašanje zapošljenog, izazivanje tuče, remećenja procesa rada, izazivanje materijalnih šteta, vrijeđanje drugih zapošljenih i lica i drugim sličnim slučajevima;
3. Kada neposredni rukovodilac, kao i stručno lice za zaštitu na radu, procijene da treba izvršiti provjeru;
4. Kada je došlo do povrede na radu zbog očigledne nepažnje povrijeđenog ili drugog lica, kada postoji sumnja u uzročno-posljedičnu vezu sa uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti.

Član 45

Provjeru da li je zapošljeni pod uticajem alkohola vrši stručno lice za zaštitu na radu, a na zahtjev zapošljenog koji se podvrgava, provjeri može da prisustvuje još jedan zapošljeni.

Provjera iz stava 1 ovog člana vrši se pomoću odgovarajućih sredstava i aparata (alko-test putem alkometra ili utvrđivanjem alkoholisanosti iz uzorka krvi u ovlašćenoj zdravstvenoj ustanovi).

O izvršenoj provjeri lica iz stava 1 ovog člana sastavljaju zapisnik o rezultatima provjere i izvještavaju dekana – poslodavca.

Član 46

Dozvoljena količina alkohola u krvi za zapošljene na radnim mjestima vozača putničkog vozila je 0,0 promila, za ostale zapošljene dozvoljena količina alkohola u krvi je 0,3 promila.

Zapošljeni kod koga se utvrdi prisustvo alkohola ili drugih sredstava zavisnosti, ili odbije da se podvrgne provjeri, ne smije započeti rad.

Zapošljeni kod koga se utvrdi veći procenat alkohola u krvi od procenta dozvoljenog ovim Pravilnikom ili zapošljeni koji odbije da se podvrgne provjeri, čini težu povredu radne obaveze.

4. ORGANIZOVANJE POSLOVA ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU

Član 47

Fakultet je dužan da organizuje i obavlja stručne poslove zaštite i zdravlja na radu u zavisnosti od organizacije, prirode i obima procesa rada, broja zapošljenih koji učestvuju u procesu rada, broja radnih smjena, procijenjenih rizika i broja lokacijski odvojenih jedinica.

Stručne poslove zaštite i zdravlja na radu Fakultet može povjeriti pravnom licu.

Član 48

Stručne poslove iz oblasti zaštite i zdravlja na radu može da obavlja i zapošljeno lice na Fakultetu.

Ako Fakultet odredi stručno lice za obavljanje poslova zaštite na radu, prije raspoređivanja na ove poslove, dužno je da položi stručni ispit.

Metodologiju i način polaganja stručnog ispita za stručno lice za poslove zaštite i zdravlja na radu propisuje Ministarstvo.

Lica koja su na poslovima zaštite i zdravlja na radu provela najmanje pet godina nijesu dužna da polažu stručni ispit ako: imaju završen Fakultet ZNR, naučni stepen magistra i doktora tehničkih nauka, su specijalisti medicine rada i inspektori koji su vršili nadzor nad zaštitom i zdravljem na radu.

Član 49

Lica koja obavljaju stručne poslove zaštite i zdravlja na radu usavršavaju se putem seminara, savjetovanja,

stručnih skupova, stručne literature i dr.

4.1. OBAVEZA STRUČNOG LICA

Član 50

Stručno lice za obavljanje poslova zaštite i zdravlja na radu vrši sljedeće poslove:

1. Savjetuje poslodavca pri planiranju, izboru i održavanju sredstava za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu;
2. Savjetuje poslodavca kod opremanja i uređivanja radnog mjesta, uzimajući u obzir i uslove radne sredine;
3. Učestvuje u izradi stručne podloge za akt o procjeni rizika;
4. Organizuje prethodna i periodična ispitivanja uslova radne sredine (hemijskih, fizičkih i bioloških štetnosti, mikroklimе i osvjetljenja);
5. Organizuje periodične preglede i ispitivanja sredstava za rad, električnih i drugih instalacija;
6. Predlaže mjere za poboljšanje uslova rada, naročito na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada, odnosno povećanim rizicima;
7. Na svim poslovima kod poslodavca prati primjenu mjera zaštite i održavanja sredstava za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu u ispravnom stanju;
8. Obezbjeduje uputstva za bezbjedan rad i kontroliše njihovu primjenu;
9. Prati stanje u vezi sa povredama na radu i profesionalnim bolestima, kao i bolestima u vezi sa radom, učestvuje u utvrđivanju njihovih uzroka i priprema izvještaje sa prijedlozima mjera za poslodavca;
10. Priprema i učestvuje u osposobljavanju zapošljenih za bezbjedan rad;
11. Predlaže mjeru zabrane rada na radnom mjestu ili upotrebe sredstava za rad, u slučaju kada utvrdi neposrednu opasnost po život ili zdravlje zapošljenog, o čemu odmah obavještava poslodavca i predstavnika zapošljenih;
12. Neposredno saraduje i koordinira po svim pitanjima iz oblasti zaštite i zdravlja na radu sa ovlašćenom ustanovom za zdravstvenu zaštitu zapošljenih;
13. Vodi i stara se o evidencijama iz zaštite i zdravlja na radu;
14. Druge poslove koje mu odredi poslodavac;
15. Sačinjava godišnji izvještaj o zaštiti i zdravlju na radu zapošljenih.

Član 51

Stručno lice je obavezno da aktivno učestvuje u organizovanju i realizaciji redovnih pregleda i ispitivanja i održavanja u ispravnom stanju sredstava za rad, električnih instalacija i instalacija fluida i to naročito sa aspekta zaštite i zdravlja na radu, kao i da stalno, a naročito za vrijeme rada na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada, odnosno sa povećanim rizikom (ukoliko ih ima) vrši kontrolu primjene tehničkih propisa, standarda i propisa o zaštiti i zdravlju na radu.

Član 52

Stručno lice je zaduženo za pružanje prve pomoći u slučaju povrede ili iznenadne bolesti zapošljenih, u tehnici previjanja povreda, u zaustavljanju krvarenja, u pružanju pomoći od udara električne struje, u postavljanju obloga kod preloma, u primjenjivanju raznih metoda oživljavanja, kao i u uklanjanju, smještaju i prenosu povrijeđenog, odnosno naglo oboljelog zapošljenog.

Član 53

Stručno lice koje obavlja stručne poslove zaštite na radu dužno je da sve utvrđene nedostatke i nepravilnosti u pogledu zaštite i zdravlja na radu, prijavi sekretaru usmeno ili pisano i zatraži njihovo otklanjanje.

Član 54

Ukoliko otklanjanje nedostataka zahtijeva veća materijalna sredstva i duži prekid rada, prijava ili nalog o

uočenim nedostacima podnosi se u pisanoj formi.

U prijavi o uočenim nedostacima stručno lice je dužno da predloži mjere za njihovo otklanjanje.

5. LIČNA ZAŠTITNA SREDSTVA I OPREMA

Član 55

Opasnosti od povređivanja koje ne mogu biti otklonjene primjenom odgovarajućih preventivnih mjera, otklanjaju se korišćenjem ličnih zaštitnih sredstava i opreme u zavisnosti od procesa rada i opasnosti koje se javljaju u toku rada.

Član 56

Poslodavac je obavezan da utvrdi i obezbijedi zapošljenima lična zaštitna sredstva i opremu shodno čl. 28 Zakona zaštite i zdravlja na radu („Sl. list CG“, br. 34/14), koja su utvrđena u normativnom dijelu ovog Pravilnika.

Član 57

Poslodavac prilikom kupovine LZS i O dostavlja proizvođaču, odnosno dobavljaču uslove u pogledu zaštite i zdravlja na radu koje moraju da ispunjavaju isporučena LZS i O.

Član 58

Sva LZS i O koja se nabavljaju moraju ispunjavati propisane zahtjeve i standarde. Njihovu kontrolu vrši stručno lice za poslove ZNR.

Član 59

LZS i O mogu se koristiti samo ako posедуju propisnu dokumentaciju za upotrebu.

Član 60

Svako lično zaštitno sredstvo i oprema koja se daje na korišćenje zapošljenom unosi se u knjigu evidencije uz lični potpis korisnika.

Član 61

Zapošljeni je dužan da LZS i O koristi prema priloženom uputstvu, da pažljivo rukuje njima i da ih održava u ispravnom stanju.

Član 62

LZS i O koja shodno zakonskim propisima podliježu periodičnim pregledima i ispitivanjima, upotrebljavaju se dok su ispravna, to jest dok posедуju pozitivan izvještaj o ispitivanju (ukoliko proizvođač odredi rok trajanja, zaštitno sredstvo se može koristiti i poslije tog roka ali ako je ispitano i posедуje pozitivan izvještaj).

Član 63

Lična zaštitna sredstva i oprema se smiju koristiti samo u ispravnom stanju.

Član 64

LZS i O koja je dotrajala i nije više za upotrebu mora se zamijeniti novom.

6. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 66

Ovaj Pravilnik se primjenjuje od dana donošenja.

Za pitanja koja nijesu obuhvaćena ovim Pravilnikom, primenjuju se važeći propisi o zaštiti i zdravlju na radu.

Član 67

Sastavni dio ovog Pravilnika čini i Normativ sredstava i opreme lične zaštite koja pripadaju zapošljenim, shodno čl. 27 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu i Pravilniku o sredstvima lične zaštite na radu i ličnoj zaštitnoj opremi.

Cetinje,

novembar 2018. god.

Predsednik UO FCJK

Prof. dr Milenko Perović

NORMATIV SREDSTAVA I OPREME LIČNE ZAŠTITE

NORMATIV
LIČNIH ZAŠTITNIH SREDSTAVA I OPREME

Redni broj	Naziv radnog mjesta	Lična zaštitna sredstava i oprema	Rok upotrebe
	2	3	4
DEKANAT			
1.	Dekan	-----	-----
2.	Prodekan	-----	-----
NASTAVNO-NAUČNA JEDINICA			
3.	Nastavnik	-----	-----
4.	Saradnik u nastavi/na naučnoistraživačkim projektima	-----	-----
SEKRETARIJAT			
5.	Sekretar	-----	-----
6.	Šef računovodstva	-----	-----
7.	Rukovodilac Studentske službe i koordinator za međunarodnu saradnju i odnose s javnošću	-----	-----
8.	Referent u Studentskoj službi	-----	-----
9.	Knjižničar	-----	-----
10.	IT administrator i tehnički urednik izdanja	-----	-----
11.	Lektor	-----	-----
12.	Poslovni sekretar	-----	-----
13.	Kurir	-----	-----
14.	Vozač	<ul style="list-style-type: none"> • Fluorescentni prsluk • Zaštitne rukavice 	Do upotrebljivosti LZS i O
15.	Domar	<ul style="list-style-type: none"> • Zaštitni radni mantil • Zaštitne rukavice kožne • Zaštitne radne cipele 	Do upotrebljivosti LZS i O

16.	Higijeničarka	<ul style="list-style-type: none"> • Zaštitni radni mantil/kecelja • Zaštitne rukavice gumene • Zaštitne radne cipele • Zaštitne radne čizme gumene	Do upotrebljivosti LZS i O
-----	---------------	--	----------------------------